

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Zaringo Badensis

Schöpflin, Johann Daniel

Carolsruhae, 1763

Dynastae Usenbergici

[urn:nbn:de:bsz:31-295084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295084)

D Y N A S T A E
U S E N B E R G I C I.

§. I.

castrum Usenberg, a quo Dynastis nomen, ut ^{Castrum Usenberg} antiquum, ita brevissimæ durationis fuit.
 „Castrum de Usenberg cum tota augia &
 „montem Eggehardi „ Innocentius II. Papa
 inter Ecclesiæ Basil. possessiones An. 1139. recenset. (a) Mons
 Eggehardi ad Brisacum superest, paulo supra urbem; infra eam
 Usenberga visitur mons in Rheni insula situs, ita ut urbs inter
 Eggehardi & Usenbergæ montes sit media. (b) Usenbergam
 inconstantia & impetu Rheni (c) periisse novimus. Nulla sane
 sec. XII. arcis hujus, nisi in Dynastarum nomine, occurrit

(a) HERRG. *Geneal. Habsb.* Tom. II. num. 217.

(b) Situm hunc exprimit MERIANI *Topograph. Alsat.* pag. 8.

(c) De hac Rheni inconstantia, ad Brisacum præsertim, Vid. *Alsatia Illustr.*
Tom. I.

memoria. Ante ducentos hos annos Badenses Usenbergam a Brisacensibus vastatam, poenæque loco Castrum Höhingen ab iisdem ædificatum fuisse retulerunt.

Dynastia. Dynastia Usenbergica pluribus castris, oppidis ac vicis, per omnem fere Brisgovix tractum Rhenensem dispersis, constitit, ita ut quæ infra Brisacum, inferior, quæ supra Brisacum sita sunt, superior Dynastia dicerentur.

Ad inferiorem spectarunt *Kenzingen* & *Endingen*, oppida; Castrum *Kürnberg*; vici *Husen*, superior & inferior, *Weisweiler*, *Bleichen*, *Nortweil*.

Superiorem Dynastiam composuerunt *Sulzberg* oppidum, Castrum *Höhingen*, vici *Riegel*, *Bischoffingen*, *Eichstatt*, *Ihringen*, *Hochstatt*, *Nider-Rimsingen*, *Hugelheim*, *Mauchen*, *Schliengen*, *Steinstatt*. Locis his dominium directum Castri *Stauffen* non immerito addas.

Nunc ex iis Domus Badensis Höhingen, Weisweiler, Leifelheim, Bischoffingen, Eichstatt, Ihringen, Sulzberg, Hugelheim; Episcopus Basil. Mauchen, Schliengen, Steinstatt; Dux Wirtenbergensis Nortweil; reliqua Domus Auftriaca possidet.

§. II.

Hesso. Anno 1052. Hesso quidam Dynasta Domum in honorem S. Mariæ, S. Petri & Omn. Sanctor. posteaque mortuo suo fratre Lamberto

Lamberto Cappellam in honorem S. Nicolai prope Eichstatt fundavit, ut ipsius atque uxoris suæ Goutæ anniversarius dies in ea celebraretur. Hessionem hunc Usenbergicis Dynastis facile adscribimus, quod nomen Hessionis in Dynastis his obvium fuit, quodque jus patronatus ecclesiæ Eichstadiensis ad eosdem Dynastas deinceps spectavit.

Anno 1111. Hesso de Usenberg Ottonem, Comitem Habsburg. in Butenheim interfecisse scribitur. (d)

Anno 1161. Burchardus de Usenberc inter testes comparet^{Burchardus.} emtionis fundi Tennibach, a nobili viro, Cunone de Horwin, per Abbatem Hessionem de Frienisberch, in Castro Hahberc, factæ.

Anno 1171. Burchardus de Usenburch in Diplom. Friderici I. Imp. Noviomagi pro Bertoldo Duce Zaring. dato, testis legitur. (e)

Anno 1181. Burchardus de Usenberg iterum testis est in Charta Udalrici de Novo Castro. (f)

(d) HERRG. *Genealog. Habsb.* Tom. I. pag. 140. ex Charta Murenfi.

(e) HONTHEIM *Hist. Trevir.* Tom. I. pag. 603.

(f) TSCHUDI *Chron. Helvet.* Tom. I. pag. 90. HERRG. *Genealog. Habsb.* Tom. II. num. 244.

§. III.

Rudolfus

ANNO 1219. Rudolfus de Usenbere agros & prata, a Jo. de Kencingen, proprio Milite suo, nec non ab Henrico de Valckenstein, sibi resignata, Abbatiae Tennebacensi pacto emphiteutico tradidit. Sed & Rudolphus *Nobilis de Usenberch* Ministerialibus & hominibus suis univ[er]sis, ut donationibus quibuscunque monasterium illud locupletarent, permisit.

Fili ejus.

Circa An. 1231. Rudolphi hujus filii, Burcardus & Rudolfus, fratres de Usenberg, villam Muosbach, quæ patri ipforum oppignerata fuerat, Abbati Tennebacensi redimendam dederunt.

Anno 1244. iidem fratres, *Nobiles de Usenberg*, in literis Hartmanni Comitis de Kiburg pro Ecclesia Argent. testes, (g) cum Abbatia Tennebac. convenerunt, ut a telonio pontis in Riegol immunis esset, nisi quod malterum filiginis ad illum sustinendum quotannis præstare debeat. Sed & curtim suam Hugelnheim cum jure patronatus ibidem Abbatiae huic vendiderunt. Actum in Castro *Stouphen*.

(g) Tschudi *Chron. Helvet.* Tom. I. pag. 140. & HERRG. *Geneal. Habsb.* Tom. II. pag. 277. literam initialem B. Burcardum quæ indicat, male Bertholdum significare crediderunt.

Anno 1245. Rudolfum Nobilem de Usenberch & Burcardum, fratrem ejus, nuper defunctum, ecclesias ditionis suæ, quas ipsi vexaverant, Sultzbergensem præcipue, ab omni damno liberas pronuntiasse, Friburgi consignatum est literis. (*h*)

Rudolfus ille, postquam graves cum Ludovico, Dynasta Lichtenbergenfi, discordias aluisset, extinguendis illis fratris ejus Henrici defuncti filiam, quarto gradu sibi cognatam, ducturus uxorem, Pontificis Rom. dispensationem petiit. Innocentius IV. Papa, Nonis Jan. Pontificatus sui anno quarto, potestatem hanc dispensandi Henrico, Episcopo Argent. concessit. (*i*)

Anno 1248. Hermannus & Rudolfus fratres, Marchiones de Baden, feodum in Eistatt, quod R. & B. fratres de Usenberch ab ipsis tenuerant, filio Burcardi Usenbergici concesserunt Hessoni. Literæ in Mullenbere datæ Nonis Aprilis. Sexennio post Rudolphus de Usenberg censum quendam vini Tennebacensibus apud Endingam donavit.

Anno 1256. Rudolfus Nobilis de Usenberch superarbiter constitutus est litis, quæ inter monasterium Tennebac. & inter advocatos villæ Wiscewil, Hermannum & Johannem, Milites, super silvas & pascua banni ejusdem villæ vertebatur. Res acta

N n n 2

(*h*) In festo S. Dominici. Tabular. Bada - Durlac.

(*i*) Ex Archivo Vaticanæ.

IV. Nonas Octobr. in coemeterio S. Petri in Endingen. Eodem anno, curante Rudolfo hoc Usenbergico, Parthenium Wohmental in Brisgovia Cisterciensium ordini a Pontifice Alexandro IV. traditum fuit. (1)

§. IV.

Heffo &
Rudolfus
patruelles

Anno 1271. Heffo, Dom. de Usenberg, monasterio Sulzbergenfi universos ex jure mortuarii per vallem istam redditus donavit.

Anno 1279. Heffo & Rudolfus, Domini de Usenberg, sigilla sua appendent Chartæ, quæ de juribus curiæ dictæ *Fronhof* in Bischoffingen agit. *S. Hefsonis Nobilis de Usenberg. S. Rudolphi Nobilis de Usenberg.*

Anno 1284. Heffo & Rudolfus hi curiam suam in Eistat pro 60. marcis argenti vendunt, jus patronatus tamen, advocatiæ & banni ibidem servantes.

Anno 1285. Rudolfus de Usenberg literas Heinrici March. de Hahberg, quibus Abbatæ Tennebac. redditus in Malterdingen venditi, testis signavit.

Anno 1294. IV. Kal. Sept. Heffo illustris *de Osemberch* Miles, Advocatus vallis in Sulzberg hereditarius, Conventuali

(1) *PETRI Suevia Eccles.* pag. 907. Comes de Isenburg Rudolfus hic per errorem scribitur.

Ecclesiæ S. Cyriaci in Sulzberg jus asyli aliaque privilegia concessit.

Anno 1300. Hesso & Rudolfus, Nobiles de Usenberg, literas transactionis Comitum Egenonis & Conradi cum Civitate Friburg. signarunt testes & sigillis suis munierunt.

Anno 1302. Hesso ille Johanni, Hildebrandi Spenlin Militis filio, duas partes decimæ frumenti in Bischoffingen eodem, quo pater ejus utebatur, jure feudali confert. Dat. in Castro Riegel die Jovis ante S. Cathar.

Anno 1304. Hugo (forte Hesso) Dom. de *Iffenberg*, cum sculteto & fenatu Kentzing. in suis cum monasterio Schutterano dissidiis, in Heinricum March. Hachberg. & Waltherum de Geroldfeck compromisit. (m)

Anno 1306. Hesso de Usenberg & filius ejus Burcardus confenserunt, ut Ruolandus, Ministerialis eorum in Höhingen, reditus feudales in Üringen venderet.

§. V.

Anno 1308. Civitas Brisfacensis transigit cum Nobili Domicello Burchardo, Domino de Usenberg, super census & Burcard. & Gebh. fratres.

N n n 3

(m) SCHANNAT *Vindem. liter. Collect. I. pag. 23.*

mulctas civium suorum in vico Üringen, qui ditionis Ufenbergicae erat, habitantium.

Anno sequenti (n) idem Burcardus de Ufenberg iudicio provinciali in Schliengen interfuit, ibique vicos Mauchen, Schliengen, Steinenstatt, quos in feudum tenuerat, Marchioni Hachbergico refutavit.

Anno 1311. idem decimas vici Ror in Sundgovia Burcardo de Kageneck, Henrico Wezelio &c. Militibus in feudum contulit. Wezelii id a Marchionatu Hachbergico hodieque tenent.

Anno 1315. Ulricus de Eistatt & filius ejus Rudolfus Burcardo & Gebhardo fratribus, Dominis de Ufenberg, castrum, homines & universa jura sua in Eistat pro 140 marcis argenti vendiderunt.

Anno 1316. Burcardus & Gebhardus, fratres de Ufenberg, Heinrico Marchioni de Hahberg, Burcardi genero, castrum & oppidum Burgheim, bona & jura in Rotwiler & Bergenfi valle, nec non vicum Üringen, quæ ipsis oppignerata erant, se restitutos promiserunt, postquam Judæo Brifacensi de pecunia, cujus prædes erant, satisfactum fuerit.

Anno 1317. Burcardus Nobilis de Ufenberg & Gebh. de Ufenberg, *Rektor Ecclesiae in Eistat*, ut figilla ferunt, incolis

(n) *Am guten Tag* ante S. Galli.

---

vici Ihringen gabellam vini ibidem pro centum libris denar. vendiderunt. Eodem anno, die Sat. ante S. Nicolai, scultetus & senatus Brisacensis cum Nobili viro Burcardo de Usenberg, qui cives quosdam eorum captivos tenuerat, in gratiam se rediisse, testantur.

Anno 1321. Comes Conradus de Friburg sententia sua Burcardum de Usenberg, ob bellum Falckensteiniis Nobilibus, cum quibus de vico Bickenfol certaverat, illatum damnavit.

Anno 1324. vigilia S. Matthiæ Consul & senatus Friburg. de damno 1200. marcarum argenti, quod Burcardus Usenbergicus ipsis in bello, pro Endingenfibus contra Conradum Comitem de Friburg gesto, intulerat, satisfactum sibi esse, professi sunt literis. Eodem anno (o) Wernherus Gutmannus de Hadeftat a Burchardo de Usenberg Castrum Höhingen & vicum Riegel, septingentis marcis argenti ponderis Colmar. redimenda, sese emisse testatur.

Anno 1326. die Ven. post festum Ascens. Albertus, Dux Auftriæ, Burcardum de feudis Auftriacis investiens, filias ejus, deficientibus filiis, ad ea quoque se admissurum declarat. Datum in monasterio Schwarzach.

Anno 1327. Johannes Werre dictus Stecher, civis Friburg. vicum Bischoffingen cum hominibus, dictis *Königsleute*, ibidem &

(o) Die Martii nach der alten Vasenacht.

in Wafenweiler a Burcardo nostro in feudum, octoginta marcis argenti redimendum, accepit; ea lege, ut nullum iudicium sanguinis inficio & invito Domino directo habeatur.

Anno 1330. die Sixti Ludovicus Imp. homines & bona Imperii in Rimfingen, Höchst, Achtkarle, Lüffelheim, Bischoffingen, Üringen, Merwingen, Wafenweiler, in valle Rotwil & Bergen Burcardo huic pro ducentis marcis argenti ponderis Friburg. Hagenoæ oppigneravit.

§. VI.

Hugo &
Frideri-
cus fra-
tres.

Anno 1314. Domicellus Hugo de Usenberg & uxor ejus Sophia de Horburg, Conrado & Johanni, Colmanni filiis, curiam vendunt.

Anno 1313. Hugo de Usenberg, Dominus in Kürnberg & Kentzingen, consensu fratris sui Friderici, volente affine suo Heinrico de Rappoltstein, Domino de Hohenack, curiam in vico Bleichen vendidit.

Anno 1337. Hugo Dom. de Usenberg census & jura sua in Espach, Ywa, Rore & in valle Gloterana Johanni de Keppenbach, Armigero Friburg. in feudum pignoratitium dedit, decem marcis argenti redimendum.

Anno

Anno 1343. Hugo Dom. de Usenberg feuda quædam in Bifchoffingen confert. Eodem anno Albertus Dux Austr Fridericum de Usenb. de oppido Kenzingen & jure patronatus ibidem, de Castro Kürnberg, vicis Bleicha, Nortweil, Hufen utroque investivit. Dat. Vindob. die S. Ulrici. In vigilia S. Nicolai idem Fridericus Meinwartum de Totighoven vicum Bifchoffingen & homines in Wafenweiler a Dynastia Usenberg. tenere in feudum profitetur.

Anno 1345. Adelheidis de Usenberg venditionem villæ Nider-Eggenheim, a marito suo Lutoldo, Barone a Krenchingen, Basileæ Henrico de Walpach pro 175. marcis argenti factam probavit.

Anno 1349. Bertoldus Episc. & Capitulum Argent. permittunt, ut Fridericus de Usenberg uxori suæ Sufannæ, Waltheri senioris de Gerolzecke, dicti de Lare, filiæ, quadringentas marcas argenti in castro & vico Wiswiler, feudo Argent. vidualitii loco adscribat.

Anno 1352. Marchio Henricus de Hachberg Friderico huic vicum Nortweil pro 140. marcis argenti cum pacto relutionis in feudum contulit Friburgi.

§. VII.

Anno 1358. Rudolfus, Austriæ Dux, litem intulit Henrico IV. Hachbergæ Marchioni de Castro Kurnberg & oppido

Friderici
hereditas

O o o

Kenzingen, ceu locis, quæ feuda Auftriaca Friderici Ufenbergici, qui improlis decessit, morte ad Rudolphum, ut dominum directum, redire debuissent. Instituto hac super re Judicio feudali, Immerius, Strasbergæ Comes, delegatus Judicii Præses, pronuntiavit pro Rudolpho-Seckingæ, in campo juxta Crucem, in agro ~~ad~~ Auftriæ Ducem pertinente, die Veneris post Agnetis An. 1358. (p) Marchio cum Rudolfo transegit, vicies mille marcas ei pro redemptione vinculi feudalis promittens. Quum autem non persolveret summam, Rudolphus Auftriacus apud Carolum IV. Imp. An. 1365. questus est. Hic Pragæ judicium constituit, cui Cæsaris nomine Fridericus Teccensis Dux præfedit. Henricus Hachbergicus cecidit causa. Auftrius non modo in Kurnbergæ & Kentzingæ, sed & in Hachbergæ possessionem immisus est. (q)

§. VIII.

Johannes
& Heffo
fratres.

Anno 1354. Johannes de Ufenberg Petro Schallerio de Benckon, Militi, feuda, quæ antea a Friderico Ufenbergio tenuerat, de novo concessit. Eodem anno die lunæ ante S.

(p) Instrumentum vide apud HARPPRECHT *Staats-Archiv des Cammergerichts* Tom. I. pag. 37.

(q) Sententiam vide apud HARPPRECHT. loc. alleg. pag. 104. fq.

Matthæi curtem dictam Göttinghof in Eistat & castrum dirutum ibidem a Friderico, Friburgi Comite, in feudum accepit, fratri vero Hessonis oppidum Endingen, vicum Ihringen, homines in Baldingen & locis vicinis, tractum Kaiserstuhl & bannum ferarum, jus reluendi vicos Höhingen, Bischoffingen, & Leufelheim dare promisit.

Anno 1356. Johannes & Hesso, Domini de Usenberg, Comiti Friderico de Friburg, Landgr. Brisgoviæ, vicum Eistat cum jure patronatus refutant, ut Gerhardo Schultheissio, Militi, & Jo. Krüschli, civi Ending. conferatur. Appensa Chartæ sigilla *Johannis nobilis de Usenberg & Hessonis Dom. de Usenberg.*

Anno 1357. Johannes Dom. de Usenberg consensu Claræ de Friburg, Comitissæ Palat. Tubingensis, ut Dominæ directæ, ut & fratris sui Hessonis vicum Eistat cum omnibus bonis & juribus ei adscriptis Johanni Malterer, Jo. Schnewlino, Militibus, & Diet. de Valkenstein pro 500. marcis argenti cum pacto relutionis Friburgi vendidit.

Anno 1360. Egeno Comes Friburg. vicum Eistat cum judiciis, censibus, vectigalibus universisque juribus, excepto castro diruto, jure patronatus & duabus curtibus, prævio Johannis & Hessonis fratrum de Usenberg consensu, Schnewelinis aliisque in feudum confert.

Anno 1361. Johannes & Hesso fratres (Brien) judicia & alia jura in vico Weil, quæ Conradus Munch de Munchenstein ab ipsis tenebat, Ottoni & Rudolfo Marchionibus de Hachberg reliquerunt.

Anno 1365. Johannes & Hesso fratres censum vini in Bischoffingen Sigsteiniis fratribus, civibus Friburgi, vendiderunt.

Anno 1368. uterque hic frater nominatur in Charta compositionis inter Egonem Comitem & Civitatem Friburg. (r)

§. IX.

Hesso
folus.

Anno 1371. Hesso Dom. de Usenb. Ulricum, Weltinum & Ottonem fratres de Stauffen jussit oppidum Sulzberg ab Egone Com. Friburg. in feudum recipere, in quem nempe dominium ejus directum transtulerat.

Anno 1376. Hesso de Usenb. (ein frier Herre) uxori suæ Agneti, Heinrici de Gerolzeck filix, 600. marcas argenti in vico Eystat, 200. in vicis Nider-Rimfingen, Hochstatt & Luffelnheim pro dotalitio assignat. Accessit consensus Conradi Com. de Tubingen, Hessonis & Agnetis generi; accessere testes Comes Symon de Thierstein, Marchio Johannes de Hachberg & Waltherus a Dicka,

(r) WENCKER. de U/sb. pag. 71.

Advocatus provinc. Brisgoviæ, appensis sigillis suis literas has firmantes.

Anno 1377. Leopoldus Dux Austr. permittit Hessoni de Usenb. ut filiae suæ Annæ, Conrado Comiti Tubing. nuptæ, 500. marcas argenti ex dimidia oppidi Endingen, feudi Austr. parte pro dote adscribat.

Anno 1378. Heinricus Episc. Constant. Clingoviæ hærens, Decano in Endingen mandat, ut propositum ab Hessone Usenbergico parochum Eistadii instituat.

Anno 1379. Parochus iste Eistadiensis, Albertus de Ettelingen, beneficiorum ab Hessone de Usenb. nuper defuncto, cujus Capellanus fuerat, acceptorum memor, ob grave, quod ille contraxerat, æs alienum, liberis ejus & Burcardo, Johannis p. m. Dom. de Usenberg filio, eorumque heredibus emolumenta ecclesiæ Eistad. resignat, præter 5. carratas vini, 80. quartalia frumenti & decimas dictas *Etterzehnden* &c. quæ sibi atque successoribus suis nutriendis servavit. Dat. in vigilia S. Martini.

§. X.

Anno 1381. Marchio Hesso de Hachberg, tutor liberorum Hessonis de Usenb. cum Johanne de Mulnheim, dicto de Richenberg, Milite, vicum Ihringen ut feudum suum Metense

Liberi
ejus.

postulante, armis concreditur. Mulnhemio ex arce Limpurg ejecto res ad arbitros delata est, Johannem Ducem Lotharingiae, Fridericum Episc. Argent. & Martinum Maltererum, Brisgoviae Advocatum provincialem.

Anno 1382. Walravus Comes de Thierstein, senior, Waltherus a Dicka, Judex provinc. superioris Alsatiae, Martinus Malterer, Advocatus Brisgoviae, Nicolaus de Domo, Miles, & Burcardus Munch de Landskron senior, litem de vico Eistatt inter Egonem Com. Friburg. & Hessonem March. ut liberorum Hessonis Usenbergici tutorem, componunt.

Anno 1384. March. Hachb. Hesso, Dom. in Höhingen, consensu fratrum suorum de feudo quodam Usenbergico, ut Dynastiae hujus tum temporis possessor, Druchfessios de Blankenmossie investivit.

Anno 1393. Marchio Hesso de Hachb. Annæ de Usenb. & marito ejus Wernhero de Hornberg vicum Broggingen confert, deficiente ipsorum progenie ad Marchiones rediturum.

An. 1400. Dux Reinoldus de Urfelingen, consensu Hessonis March. de Hachberg, conjugii suæ Annæ de Usenberg omnia

fua bona legat, eique mortuæ substituit sororem suam Annam, Ducissam Urfeling. Conrado de Geroldseck nuptam. Actum in Iudicio aulico Rothvillensi.

§. XI.

Hesso itaque Annam & Agatham filias reliquit, quarum hæc sanctimonialis primo in Koenigsfeld, dein in Waldkirch facta, illa ter quidem nupta, Conrado primum Comiti Tubingensi, inde Wenero de Hornberg, denique Reinoldo Duci de Urfelingen, sed sterilis carensque liberis.

Successio
Marchio-
nisHach-
berg.

Anno 1400. omnia sua bona Hesson Marchioni de Hachberg, ex matre Usenbergia nato, partim vendidit, partim testamento legavit. Agatha etiam sanctimonialis An. 1420. omnia sua jura in Marchionem Bernhardum Badensem, qui A. 1415. Hachbergicas terras emerat, transtulit. Hoc modo allodialia Usenbergiorum bona ad Hachbergenfes, & ab his ad Badenses transiere Marchiones.

§. XII.

Ad feuda vero quod attinet, Basiliensia quidem Marchio Hachbergæ Hesso cum Walramo de Thierstein ab Episcopo Basiliensi Imberone accepit. Usenbergenses autem Episcopatus hujus fuerunt Pincernæ.

Feuda
Ecclesiæ
Basil.

In veteri Codice feudali membranaceo Brundruti (s) legimus: „ Hi sunt Officiati principales Domini Episcopi „ Basiliensis & ejus Ecclesiae: Item Comes Pherretarum „ Marschalcus. Item Dux de Tecke Camerarius. Item de „ Oefenberg Pincerna. Item de Hasenberg Dapifer.

Aufriaca

De feudis Aufriacis bellum inter Hessonem praedictum & Aufriae Ducem exarsit, quorum hic Kentzingam, Kirnbergam atque Endingam, ut feuda aperta, sibi vindicabat. De Endinga, quod feudum Aufriacum fuerit, plane non constat; Kentzinga autem & Kirnberga feuda quidem fuere, sed feminina, ex privilegio Alberti, quod Burcardo Usenbergio An. 1326. dedit, ut ad eum annum diximus. Hesso igitur, Hachbergæ Marchio, jure ea postulabat, quippe Usenbergia matre, Burcardi filia, natus. Bellum, quod hanc ob rem exortum est, studio Nobilium utriusque partis ita in castris compositum est, ut Dux oppida, Marchio vicos retineret, & controversia in judicio componeretur. Judicium autem habitum paulo post, cum partium studio iudices nimis abriperentur, a Marchione desertum, resque in statu, quod tum fuit, ad hunc usque diem mansit.

(s) pag. 172. sq.

§. XIII.

Anno 1425. Sigismundus Imp. Bernhardo, Marchioni ^{Investi-}Badensi, ut Hachbergicæ Dynastiarum possessori, bannum supra ^{turæImp.}& infra Brisacum concessit

Anno 1475. Fridericus III. Imp. Christophoro & Alberto, Marchionibus Badæ, una cum ceteris ipsorum feudis Cæsareis Dynastiam *Ufenberg* Francofurti contulit. (t) Nec insequentibus Imperatores in recensione feudorum & regalium Imperii Domus Badensis unquam obliti sunt Dynastiæ Ufenbergicæ, quam Badæ & Hachbergæ Marchionatibus & Ebersteinensi Comitatu Carolus V. An. 1530. ac Rudolphus II. An. 1582. in Diplomatum suis junxerunt.

Austriacis, de Insignium Ufenbergicorum usu litem moventibus, An. 1550. responderunt Badenses, negari non posse, sese Dynastiæ Ufenbergicæ fuisse heredes, ejusque titulum ab Imperio accepisse in feudum.

(t) Charta in append. *Historiæ Friderici III. Imp.* per ÆNEAM SYLV.
pag. 101.

Insignia.

Insignia hæc sunt: ala duplex argentea, in areola cyanea, semicirculo foliato aureo impressa. (u) Galea Usenbergica coronata hermam virilem ostentat, cœruleo amictu ornatum, qui thorace alam argenteam scutariam defert; pileo turbinato cœruleo, cum argentea ora reducta instructus. Usenbergicum deigma pro Hachbergenfi receperunt Marchiones juniores. Veteres enim balteo quoque Badensi sunt usi.

Usenbergica Tomo primo colophonem imponunt.

(u) SPENER. *Op. Herald.* Part. spec. Lib. II. Cap. IV. §. IV.

